

METHODOLOGISCH VERSLAG FOCUSINTERVIEW 2 – met J2.

Experiment	6
Schuilnaam in rapport:	J2
Leeftijd:	33
Hoogste diploma:	HBO
Beroep:	Lerarenopleider
Hobbies:	Wandelen, lezen, films kijken

Wat zijn de belangrijkste thema's die in het interview behandeld werden?

- Verrijking
- Verbinding met anderen
- Groepsdynamiek
- Perspectief op kunst
- Lichamelijk gewaarzijn
- Opstellingswerk
- Tijd, ruimte en onthaal in het museum
- Emotionele impact
- Drempels
- Nieuwe perspectieven – magisch moment

Een kort overzicht van de reacties op elk van de hoofdvragen die gesteld werden:

- J2 deelt dat het experiment waar ze aan deelnam volledig nieuw voor haar was en dat ze nog nooit eerder op die manier naar kunst had gekeken. Ze beschrijft haar gebruikelijke manier van museumbezoek, waarbij ze zich voorbereidt en soms achtergrondonderzoek doet, maar ook open staat voor verrassingen. Haar benadering van kunst is voornamelijk cognitief.
- J2 ervaart de sessie als verrijkend en verbindend. Ze voelt verwondering over het intuïtieve en fysieke aspect van het samen interpreteren van kunstwerken. Ze kreeg tijdens de sessie affiniteit met de werken en voelde dat ze zich er intrinsiek meer ging interesseren.
- J2 heeft de ervaring toegepast door na de sessie naar een museum te gaan en bewuster en langer naar kunstwerken te kijken, wat haar rust en nieuwsgierigheid opleverde. Ze overweegt of eerdere ervaringen, zoals haar kennis van mindfulness, hebben bijgedragen aan haar vermogen om deel te nemen aan de experimenten.
"Ondervinden dat je zo intuïtief en zo lijfelijk, in interactie eigenlijk, de betekenis van een werk naar boven kan halen, dat bracht me eigenlijk heel veel verwondering. Je hebt cognitie niet per se nodig om toch te kunnen vatten wat zich daar afspeelt, in dat werk. En dat je eigenlijk dus vooral elkaar nodig hebt."
- Ze benadrukt de verbinding die ze voelde met de andere deelnemers tijdens de sessie en beschrijft een gevoel van samenzijn in een ander bewustzijn. J2 praat over de interactie tussen deelnemers tijdens de sessies en hoe deze interacties haar ervaring beïnvloedden. Ze deelt haar observaties over de groepsdynamiek en hoe de aanwezigheid van anderen haar perspectief op de kunstwerken veranderde.
"Voor mij voelde het echt alsof dat wij in een ander bewustzijn kwamen, waarin we, zeg maar samen iets aan het doen zijn en onze lichamen eigenlijk aan het aftasten waren. Zonder barrières. Er was heel veel openheid naar elkaar, heel ontvankelijk. Maar het maakte ook niet uit wie we precies waren. Dat vond ik heel bijzonder. En dat voelt alsof je een connectie maakt op een heel ander niveau dan wanneer je iemand in een andere setting ontmoet."
- J2 reflecteert op haar ervaringen en de betekenis die ze aan de kunstwerken en de interacties toekent. Ze bespreekt hoe haar interpretatie van de kunst veranderde door de interactieve oefeningen en de groepsdynamiek, en hoe deze ervaringen haar kijk op kunst hebben verdiept. De ervaring heeft haar perspectief op kunst veranderd, waarbij ze realiseert dat achtergrondkennis niet altijd nodig is om de betekenis van een werk te ervaren. De interactie met het kunstwerk en met de deelnemers heeft haar bewust gemaakt van verschillende aspecten van het werk die ze anders niet had opgemerkt, zoals de intenties van de personages, de betekenis van attributen en zelfs de relatie tussen de kunstenaar en het werk. Deze diepere betrokkenheid bij het werk heeft haar perspectief op kunst veranderd. En het heeft ook invloed op haar geloof en haar benadering van kunst in haar eigen onderzoek.
"Zonder de theoretische achtergrond of het bijschrift zijn we tot iets gekomen wat echt wel relevant was, waar je echt ook nadien cognitief gewoon het over zou kunnen hebben. Maar dat had zich op een hele andere manier geopenbaard. Er was niemand anders die moest vertellen wat er aan de hand was op het werk. Nee, we werden daar echt gewoon lijfelijk aan blootgesteld. Dat had voor mij het meeste impact. ik denk dat ik op dat moment heel duidelijk een verschil voelde met kijken en waarnemen. Met waarnemen bedoel ik dan dat je het werk tot leven brengt en dat er een soort van filmfragment afgespeeld wordt. En dan merk je veel meer op, dan wanneer dat je gewoon zegt: ah ja, er staan instrumenten afgebeeld. Punt. Mijn eigen narratieve verbeelding werd daardoor ook groter."
- Er wordt gesproken over de rol van het lichaam en lichamelijke ervaringen tijdens de sessies. J2 benadrukt het belang van lichamelijke aanwezigheid en gewaarwording bij het ervaren en interpreteren van kunst. J2 benadrukt herhaaldelijk het belang van het lichaam en lichamelijke gewaarwording bij het waarnemen, het ervaren en interpreteren van kunst. Ze bespreekt hoe haar lichaam reageerde op de kunstwerken en de interactieve oefeningen tijdens de sessies. J2 beschreef haar ervaring als intens, boeiend en transformerend.

"Ik was in die laatste oefening echt heel dicht tussen twee andere personen gaan staan en dan ben je heel erg bewust van je lichaam. En dat is iets wat je nooit zou kunnen bereiken door dat gewoon uit te spreken aan elkaar. Dat is iets wat je echt moet voelen, want je voelt elkaars warmte en de spanning ook van wat je uitstraalt. Want ik was eigenlijk die irritante muziek. En dat was precies of dat je dat wel uitstraalt dan. Ik heb het gevoel dat je het echt met je lichaam moet kunnen uiten - niet per se houdingen aannemen, maar gewoon de intentie voelen en daar neerzetten. Dat heb je nodig om in dat stadium te komen van dat intuïtief aanvoelen wat die betekenislagen zijn."

"In de psychologie en in de filosofie is er zoveel over opstellingen geschreven dat er gewoon iets gebeurt wat je niet kunt vatten. En ik geloof ook niet dat je, door gewoon naar het werk te kijken, tot diezelfde ervaring komt, omdat het iets anders vraagt dan alleen maar je ogen openhouden. Die methode zorgt ervoor dat er dingen komen bovendrijven of die zichtbaar worden, wat volgens mij niet gaat door alleen maar gewoon te kijken of erover na te denken. In essentie geef je door het opstellingswerk eigenlijk al die verschillende aspecten uit dat werk een stem. Het worden echt actoren die communiceren met elkaar, die invloed hebben op elkaar. En dat ervaar je of dat voel je niet in die intentie, als je er gewoon naar kijkt."

- Zowel de indeling van de ruimte als de aanwezigheid van andere bezoekers werden besproken. J2 bespreekt hoe deze ruimte haar ervaring beïnvloedde. Ze benadrukt het belang van de omgeving bij het ervaren van kunst en hoe de ruimte de interacties tussen deelnemers beïnvloedde. In het begin ervaarde ze een beetje schroom, omwille van de andere bezoekers die rondlopen in het museum. Maar op een gegeven moment voel je je in een soort van bubbel waardoor je er eigenlijk niet meer echt aandacht voor hebt. Wat we deden was voor haar ook heel respectvol, naar het museum en de andere bezoekers toe.
- De ruimtes ervoer ze als heel fijn omdat er erg weinig afleiding was en ze door de soberheid van de ruimte één op één met dat werk kon geraken. Qua tijd was het voor haar alsof ze er in een flow door ging. De sessie duurt eigenlijk best lang maar als deelnemer heb je toch niet het gevoel dat we daar lang. Ze voelde pas daarna dat ze best wel een flinke inspanning geleverd had en moe was. Wat haar ook opviel was het fijne onthaal van het museum. Ze weten meteen waarvoor je komt en je mag gratis binnen. Je wordt onthaald alsof je te gast bent en bent geen anonieme bezoeker.
- J2 deelt openlijk haar emotionele reacties op de kunstwerken en de ervaringen tijdens de sessies. Ze bespreekt hoe ze zich voelde tijdens verschillende momenten en hoe haar emoties werden beïnvloed door de kunst en de interacties in de groep.
- Ze voelde zich ook veilig en goed begeleid tijdens de sessies, wat haar hielp om zich vrij en open te voelen in het museum. De begeleiding van Ruth was fijn en hielp om drempels te overwinnen. J2 heeft ook persoonlijk veel geleerd van de ervaring, vooral met betrekking tot het overwinnen van haar schroom om contact te maken met mensen die ze niet kent. De opstellingsoefeningen hebben haar geholpen om grenzen te verleggen en meer open te staan voor nieuwe ervaringen.
- Een belangrijk moment was voor haar toen er iets opmerkelijk ontstond in de bewegingen van de representanten naar elkaar toe waardoor de gezinsdynamiek op het schilderij duidelijk werd. Onbewust herschikte iedereen zijn of haar positie omdat ze voelden dat die betekenis bij het schilderij klopte. Dat ervoer ze als een magisch moment.

Wat zijn de nieuwe hypothesen die de respondent aangedragen heeft? Zijn er elementen die eventueel in latere interviews aangedragen kunnen worden?

- **Intuïtieve en fysieke benadering van kunst:** J2 beschrijft haar ervaring tijdens het experiment als verrijkend en verbindend, waarbij ze verwondering voelde over het intuïtieve en fysieke aspect van het samen interpreteren van kunstwerken. J2 lijkt te suggereren dat ze tijdens de sessie heeft ervaren dat ze intuïtief en lijfelijk de betekenis van een kunstwerk kon ervaren, zonder dat ze afhankelijk was van cognitieve kennis of achtergrondinformatie over het werk of de kunstenaar. Ze suggereert dat het mogelijk is om via de methodiek de betekenis van een kunstwerk te begrijpen zonder alleen op cognitieve processen te vertrouwen.
- **Interactie en verbinding tussen deelnemers:** J2 benadrukt de verbinding die ze voelde met de andere deelnemers tijdens de sessies. J2 beschrijft de ervaring als verrijkend. Ze voelde een sterke connectie met de andere deelnemers en beschrijft het als een ervaring waarbij ze samen in een ander bewustzijn kwamen en elkaar aanvoelden zonder barrières. Ze merkte op dat ze vooral elkaar nodig hadden om tot betekenis van het werk te komen.
- **De rol van de lichamelijke ervaring:** J2 benadrukt het belang van lichamelijke aanwezigheid en gewaarwording bij het ervaren en interpreteren van kunst. Ze reflecteert op hoe haar lichaam reageerde op de kunstwerken en de interactieve oefeningen tijdens de sessies. Beweging tijdens de sessie maakte dat het kunstwerk tot leven leek te komen en vergrootte haar eigen narratieve verbeelding.
- **Verdieping van perspectief op kunst:** J2 reflecteert op hoe haar interpretatie van kunst veranderde door de interactieve oefeningen en de groepsdynamiek tijdens de sessies. Ze erkent dat achtergrondkennis niet altijd nodig is om de betekenis van een kunstwerk te ervaren en dat deze ervaringen haar perspectief op kunst hebben verdiept. J2 geeft aan dat de ervaring haar perspectief op kunst heeft veranderd. Ze was voorheen van mening dat achtergrondkennis noodzakelijk was om kunst te begrijpen, maar deze ervaring heeft haar doen inzien dat dit niet altijd het geval is. Ze lijkt nu te geloven dat een meer intuïtieve benadering ook waardevol kan zijn.
- **Aandachtig kijken:** J2 benadrukt het belang van aandachtig kijken naar kunstwerken, iets wat ze al lang doet en wat ze als een belangrijke vaardigheid beschouwt die ze meeneemt in dit soort ervaringen.
- **De invloed van de ruimte op de ervaring:** J2 bespreekt hoe de indeling van de ruimte en de aanwezigheid van andere bezoekers haar ervaring beïnvloedden. Ze benadrukt het belang van de omgeving bij het ervaren van kunst en hoe de ruimte de interacties tussen deelnemers beïnvloedde.
- **Emotionele reacties op kunst en ervaringen:** J2 deelt haar emotionele reacties op de kunstwerken en de ervaringen tijdens de sessies, wat aangeeft dat deze ervaring een emotionele impact op haar had.
- **Het verlangen naar verdere reflectie:** Hoewel J2 aangeeft dat ze zich voldaan voelde na de ervaring, erkent ze ook de waarde van het opnieuw bekijken van het kunstwerk en het reflecteren op de ervaring. Ze benadrukt dat het mogelijk relevante inzichten kan bieden en haar perspectief op het werk verder kan verdiepen.

Welke elementen werkten minder goed? Zijn er suggesties om deze elementen in een volgend experiment te verbeteren?

- Sommige deelnemers namen te veel tijd om hun interpretaties te geven tijdens de nabespreking, wat de focus van de opdracht kon afleiden. Het beperken van de nabespreking tot één woord per persoon na de eerste oefening was bijvoorbeeld een effectieve manier om deelnemers te laten reflecteren.
- Tijdens de tweede opdracht neigde de focus iets meer naar het cognitieve, wat volgens J2 een verschil maakte in de ervaring.